

EUPL

European Union Public Licence

v.1.1

Retningslinjer for brugere og udviklere

Nærværende retningslinjer er udarbejdet af OSOR-konsortiet:

Forfatter:

Patrice-Emmanuel Schmitz

Erklæring om ansvarsfraskrivelse

De synspunkter, der fremsættes i dette dokument, er udelukkende forfatterens og må under ingen omstændigheder fortolkes som et udtryk for Europa-Kommissionens officielle holdning.

Europa-Kommissionen stiller ingen garanti for nøjagtigheden af de oplysninger, der indgår i denne undersøgelse, og påtager sig intet ansvar for anvendelsen deraf. Henvisninger i dette dokument til bestemte produkter, specifikationer, processer eller tjenesteydelser i form af handelsnavne, varemærker, producentnavne eller lignende er ikke nødvendigvis et udtryk for, at disse er godkendt, anbefales eller foretrækkes af Europa-Kommissionen.

Forfatterne har gjort alt for at indhente de nødvendige tilladelser til at gengive dele af manuskripter, herunder illustrationer, kort og grafer, som allerede er underlagt intellektuelle ejendomsrettigheder, fra indehaveren/indehaverne af sådanne rettigheder eller deres juridiske repræsentant.

Ophavsret:

Ophavsretten til denne rapport tilhører © 2007 & 2009 Det Europæiske Fællesskab.

Eftertryk er tilladt med kildeangivelse, dog ikke til kommerciel brug.

Indhold

1.	HVAD ER FORMÅLET MED DISSE RETNINGSLINJER?	1
2.	HVEM BØR LÆSE DISSE RETNINGSLINJER?	2
3.	BRUG AF SOFTWARE, DER ER LICENSERET I HENHOLD TIL EUPL	3
3.1.	PRINCIPPERNE BAG LICENSUDSTEDELSE	3
3.2.	PRINCIPPERNE BAG F/OSS	3
3.3.	BRUG AF EUPL-LICENSERET KODE: DINE RETTIGHEDER OG FORPLIGTELSE	5
3.3.1	<i>Dine rettigheder er defineret i artikel 2 i EUPL:</i>	5
3.3.2	<i>Dine forpligtelser er defineret i artikel 5 og 6 i EUPL:</i>	6
3.4.	HVAD KAN DU FORVENTE AF EUPL-LICENSERET SOFTWARE?	9
3.5.	GARANTIER, ANSVAR OG LOVVALG	10
3.6.	VIDEREUDVIKLING OG BRUG SAMMEN MED ANDEN SOFTWARE	11
3.7.	KAN EUPL ÆNDRES?	11
4.	FRIGIVELSE AF EGEN SOFTWARE I HENHOLD TIL EUPL	12
4.1	FORUDSÆTNINGER	12
4.2	KONTROL AF EJERSKAB OG INTELLEKTUELLE EJENDOMSRETTIGHEDER TIL SOFTWAREN	12
4.3	ANVENDELSE AF F/OSS-PRINCIPPER ("COMMUNITY BUILDING")	13
4.4	HVORFOR ER LICENSER VIGTIGE?	13
4.5	BESLUTNINGEN OM AT OFFENTLIGGØRE SOFTWARE I HENHOLD TIL EN F/OSS-LICENS	14
4.6	BESLUTNINGEN OM AT VÆLGE EUPL-LICENSEN	14
4.7	HENVISNING TIL LICENSEN I KILDEKODEN	14
4.8	GOD PRAKSIS VED INDGÅELSE AF EN EUPL-AFTALE	16
4.9	INTET KRAV OM AT REGISTRERE LICENSTAGERES ACCEPT	16
4.10	ARKIV, HVOR KILDEKODEN GØRES TILGÆNGELIG	17
4.11	HVOR OG HVORDAN FORMIDLES DIN BESLUTNING?	17
5.	UDVIKLING ELLER INTEGRATION AF SOFTWAREN MED EUPL-LICENSEN	18
5.1	PRINCIPPER FOR F/OSS-UDVIKLING	18
5.2	HVORDAN EUPL GIVER DIG MULIGHED FOR AT INTEGRERE OG KOMBINERE SOFTWARE	18
5.3	DERFOR ER INTEGRATION NYTTIG – OG DERFOR KAN LICENSER BEGRÆNSE INTEGRATION	19
5.4	SÆRLIGE ASPEKTER VED EUPL	19
5.5	KOMPATIBILITET MED ANDRE LICENSER	19
5.6	KOMBINATION AF VÆRKER MED FORSKELLIGE LICENSER	20
5.7	EUPL-KOMPATIBILITETSKLAUSULENS BETYDNING FOR LICENSBETINGELSERNE FOR ANDRE VÆRKER ²¹	
6.	NYE VERSIONER AF EUPL	22
7.	KONKLUSIONER	23

HVORDAN ANVENDES EUPL?

Retningslinjer for brugere og udviklere

1. Hvad er formålet med disse retningslinjer?

Disse praktiske retningslinjer indeholder oplysninger om:

- hvordan software, der distribueres i henhold til den seneste version (v.1.1) af "European Union Public Licence" (EURL), anvendes
- hvordan denne licens anvendes til at distribuere egen software.

Dette dokument besvarer spørgsmålet "Hvad er EURL?", men er først og fremmest tænkt som en hjælp til at afdække, i hvor høj grad licensen kan være nyttig for dig, afhængig af om du er ejer af software, ophavsmand (licensgiver) eller bruger.

Deling af software, der er et grundlæggende princip i "Free or Open Source software" (F/OSS) (gratis software eller open source-software), er en af de mest effektive måder til at udbrede brugen af softwaren, forbedre dens kvalitet (idet andre udviklere får mulighed for at kontrollere, forbedre eller øge antallet af funktioner) og reducere omkostningerne, fordi man slipper for at genopfinde den dybe tallerken.

En sådan deling blev enstemmigt anbefalet til offentlige forvaltninger af de europæiske ministre, som er ansvarlige for e-forvaltningspolitikken¹.

---

¹ Ministererklæring, der blev enstemmigt vedtaget den 24. november 2005 i Manchester, Det Forenede Kongerige (<http://archive.cabinetoffice.gov.uk/egov2005conference/documents/proceedings/pdf/051124declaration.pdf>).

Det forholder sig imidlertid således, at når nogen udvikler software, udvikler de ejendom. Hvis udvikleren er medarbejder eller tjenestemand i en offentlig forvaltning, er det sandsynligt, at den udviklede software ejes af den pågældende forvaltning. Hvis udvikleren er leverandør til den offentlige forvaltning, er det sandsynligt, at tjenesteydelseskontrakten giver fuld ejendomsret, herunder udøvelse af samtlige rettigheder, der er forbundet med ophavsretten, til den pågældende forvaltning (dette skal tjekkes ved en gennemgang af den enkelte tjenesteydelseskontrakt mellem forvaltningen og softwareleverandøren). Computersoftware er ophavsretligt beskyttet. Ophavsretten giver ejeren af et værk visse rettigheder over det og gør det ulovligt for andre at anvende eller tilpasse værket, som om det var deres eget, uden en særlig tilladelse eller "licens".

Derfor har Europa-Kommissionen for at fremme deling, genbrug og forbedring af softwaren udarbejdet EURL, som både skal beskytte ophavsmændenes interesser (ved at beskytte deres ophavsret og undgå, at tredjepart tilegner sig deres arbejde) og brugernes interesser (ved at give dem alle de rettigheder, der er forbundet med F/OSS-licenser, til brug, ændring og videredistribution).

Udarbejdelsen af EURL er resultatet af en enestående proces. Ingen offentlig forvaltning på størrelse med Europa-Kommissionen har nogensinde før udstedt en F/OSS-licens eller sat brugen af en F/OSS-licens i system. Denne licens er resultatet af tre års undersøgelser og analyser af adskillige eksisterende F/OSS-licenser, som slog fast, at der stadig var behov, som ikke blev

opfyldt af de eksisterende licenser. Der blev givet tre juridiske råd. Europa-Kommissionen arrangerede et offentligt forum og en international advokatkonference. EUPL v.1.0 blev endelig vedtaget af Europa-Kommissionen i januar 2007 (på engelsk, fransk og tysk). Begrundelsen for Kommissionens beslutning, en anden beslutning fra januar 2008 (hvor EUPL v.1.0 blev vedtaget på 19 andre europæiske sprog) og en tredje beslutning fra januar 2009, der indeholder en række uddybende forklaringer til licensteksten på alle sprog (EUPL v.1.1), var følgende:

- EUPL skulle være retsgyldigt på alle Den Europæiske Unions officielle sprog i overensstemmelse med princippet om sproglig mangfoldighed i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.
- EUPL skulle tage hensyn til specificiteten og forskelligartetheden ved

medlemsstaternes og EU's lovgivning (terminologi i forbindelse med ophavsret, information, garanti, ansvar, lovvalg og jurisdiktion).

- EUPL ville sikre bagudkompatibilitet med de mest relevante licenser.

EUPL er et juridisk værktøj, som allerede anvendes af Europa-Kommissionen til at distribuere software, og som også kan anvendes af mange andre softwareudbydere, herunder offentlige forvaltninger i EU's medlemsstater.

Formålet med disse retningslinjer er at give dig – afhængig af din rolle – nogle uddybende forklaringer og konkrete svar på spørgsmål, du måtte have om brugen af EUPL til distribution af software eller brugen af software, som er licenseret til dig i henhold til EUPL.

2. Hvem bør læse disse retningslinjer?

Retningslinjerne er rettet mod personer, der:

- ønsker at anvende software i henhold til EUPL
- ejer rettigheder til software, og som overvejer at benytte sig af EUPL til distribution af denne software
- har påbegyndt udviklingen af software, ønsker at integrere den EUPL-licenserede software og ønsker at frigive produktet i henhold til EUPL eller en anden F/OSS-licens.

Retningslinjerne er rettet mod følgende interessenter:

- Europa-Kommissionens tjenestegrene, der beslutter at distribuere software, som ejes af disse tjenestegrene i henhold til en F/OSS-

licens.

- Offentlige myndigheder, der beslutter at anvende EUPL til at distribuere deres egen software som F/OSS.
- Alle andre interessenter, der ønsker at anvende EUPL til at distribuere deres værker, herunder private virksomheder og selvstændige ophavsmænd. Selv om EUPL er tilpasset EU's retlige rammer, kan den også anvendes af ophavsmænd i lande uden for EU.
- Alle udviklere eller brugere (organer eller fysiske personer), som er potentielle brugere af et værk, der er licenseret i henhold til EUPL.

3. Brug af software, der er licenseret i henhold til EUPL

3.1. Principperne bag licensudstedelse

Når man udvikler software, er den deraf resulterende intellektuelle ejendom ophavsretligt beskyttet på samme måde som litteratur eller kunst.

Ophavsretten giver ejeren af et værk visse rettigheder og begrænser andres brug af værket rent juridisk. Formålet med ophavsretten var oprindeligt at beskytte skriftlige værker, og det kan være nyttigt at huske på, at computersoftware og relateret materiale behandles som litterære værker i ophavsretlovgivningen.

At have ophavsretten til et værk, hvad enten det er en bog eller software, betyder, at ejeren, normalt ophavsmanden eller dennes arbejdsgiver, bestemmer, hvem der må kopiere, tilpasse og distribuere værket. Som

udgangspunkt er det kun ejeren, der har tilladelse til dette. Enhver, der kopierer, ændrer eller distribuerer andres værk uden tilladelse, kan blive retsforfulgt.

Tilladelse til at kopiere, ændre eller distribuere et værk kan gives af ejeren til andre i form af en licens, f.eks. EUPL.

En sådan licens betragtes som en kontrakt mellem en **licensgiver** (ophavsmanden til softwaren) og en **licenstag** (brugeren af softwaren, som derefter kan gøre brug af denne i henhold til licensens vilkår). Bemærk, at hvis du ikke accepterer licensvilkårene, har du ikke ret til at anvende, ændre eller distribuere softwaren. I modsat fald betragtes dette som et brud på ophavsretten.

3.2 Principperne bag F/OSS

EUPL v.1.1 er en licens til gratis software/open source-software (F/OSS). Den blev certificeret i marts 2009 som en open source-licens af Open Source Initiative (OSI), idet den opfylder vilkårene i Open Source Definition (OSD). Licensen opfylder endvidere de betingelser, der er fastlagt af Free Software Foundation (FSF), og som kan opsummeres i følgende fire rettigheder, som licenstagere får:

- ret til at anvende softwaren til et hvilket som helst formål af et ubegrænset antal brugere
- ret til kildekoden (med henblik på at

undersøge, hvordan softwaren fungerer)

- ret til at dele eller videredistribuere eksemplarer af softwaren
- ret til at ændre, tilpasse og forbedre softwaren for at opfylde bestemte behov og ret til at dele disse ændringer.

Open Source Initiative (OSI)

(se: www.opensource.org/docs/definition.php) omfatter 10 OSD-principper, som alle open source-licenser skal opfylde:

Gratis videredistribution

"Licensen må ikke forhindre nogen part i at sælge eller forære softwaren væk som en del af en samlet softwaredistribution, der indeholder programmer fra flere forskellige kilder. En sådan afhændelse af licensen må ikke være forbundet med en licensafgift eller andet vederlag."

Formidling af kildekoden

"Programmet skal indeholde kildekode, og distribution skal være muligt i både kildekodeform og kompileret form. Når et produkt distribueres uden kildekode, skal det være muligt at skaffe kildekoden på en tilstrækkelig publiceret måde til en pris, der ikke overstiger rimelige omkostninger til kopiering – fortrinsvis ved download fra internettet uden beregning. Kildeteksten skal være i en form, som en programmør, der har i sinde at ændre kildekoden, ville foretrække. Det er ikke tilladt bevidst at gøre kildekoden uforståelig. Mellemlinjer, såsom output fra en preprocessor eller oversætter, er ikke tilladt."

Tilladelse til at fremstille og distribuere bearbejdede værker

"Licensen skal muliggøre ændringer og bearbejdede værker samt distribution af disse på samme vilkår, som gælder for licensen til den oprindelige software."

Integriteten af ophavsmandens kildekode

"Licensen må kun begrænse distribution af kildekoden i ændret form, hvis den tillader distribution af patch-filer sammen med kildekoden med det formål at ændre programmet på opbygningstidspunktet. Licensen skal udtrykkeligt tillade distribution af software, der er opbygget på grundlag af ændret kildekode. I henhold til licensen kan det kræves, at bearbejdede værker bærer et andet navn eller versionsnummer end den oprindelige software."

Dette skyldes, at selv om det er godt at opfordre til forbedringer af softwaren, har brugerne ret til at vide, hvem der er ansvarlig for den software, de anvender. Ophavsmænd og vedligeholdere har en gensidig ret til at vide, hvad det er, de bliver bedt om at yde support på, således at de kan værne om deres ry. I henhold til licensen kan det kræves, at ændringer eller forbedringer adskilles fra den oprindelige kilde.

Ingen diskrimination af personer eller grupper

"Licensen må ikke diskriminere nogen personer eller grupper af personer."

Nogle lande kan have eksportrestriktioner (embargoer) for visse typer software. Derimod må selve licensen ikke indeholde sådanne restriktioner.

Ingen diskrimination mod nogen indsatsområder

"Licensen må ikke forhindre nogen i at gøre brug af programmet inden for et specifikt indsatsområde. Eksempelvis må den ikke forhindre, at programmet anvendes i en virksomhed (kommercielt) eller til genforskning."

Ingen "yderligere" begrænsninger af distribution af licenser

"De rettigheder, der er knyttet til programmet, skal gælde for alle, som programmet videredistribueres til, uden at disse parter skal udstede nye licenser."

Formålet er at forbyde, at der lukkes for software ad indirekte vej, f.eks. ved at kræve en aftale om tavshedspligt.

Licensen må ikke være specifik for ét produkt

"De rettigheder, der er knyttet til programmet, må ikke afhænge af, om programmet er en del af en bestemt softwaredistribution. Hvis programmet tages ud af denne distribution og anvendes eller distribueres i henhold til vilkårene i programlicensen, skal alle parter, som programmet videredistribueres til, have samme rettigheder, som er givet i forbindelse med distributionen af den oprindelige software."

Licensen må ikke begrænse anden software

"Licensen må ikke sætte begrænsninger for anden software, der distribueres sammen med den licenserede software. Eksempelvis må det ikke i henhold til licensen kræves, at alle andre programmer, der distribueres på samme medium, er open source-software."

Licensen skal være teknologineutral

"Licensen må ikke gives på basis af én bestemt teknologi eller grænseflade."

Internettet er p.t. ikke den eneste kanal til distribution af software (der findes andre, såsom cd-rom, ftp osv.). Der kan også komme nye kanaler i fremtiden (som endnu ikke er udviklet), og licensen må ikke være begrænset til (eller knyttet til) én bestemt teknologi.

3.3 Brug af EUPL-licenseret kode: dine rettigheder og forpligtelser

3.3.1 Dine rettigheder er defineret i artikel 2 i EUPL:

Når du modtager et "værk" (software og/eller dokumentation) i henhold til EUPL-licensen, får du overdraget en række verdensomspændende, permanente, vederlagsfrie og ikke-eksklusive rettigheder.

"Verdensomspændende" betyder, at dine rettigheder ikke er begrænset til et bestemt område. Du kan anvende det licenserede værk i eller uden for Europa eller via et internationalt kommunikationsnetværk.

"Permanent" betyder, at dine rettigheder ikke er begrænset til en bestemt periode. Såfremt du fortsætter med at overholde vilkårene i licensen, er rettighederne varige, og licensgiver kan ikke trække licensen tilbage.

"Vederlagsfri" betyder, at licensen gives til dig uden beregning. Ekstraydelser såsom support (særlig vedligeholdelse) kan dog være forbundet med visse omkostninger.

Generelt i forhold til en F/OSS-licens og specifikt i forhold til EUPL har du som licenstagere mulighed for at:

- Få gratis adgang til kildekoden fra et arkiv. Der er ikke nødvendigvis tale om et internetarkiv (da licensen er teknologineutral), men offentliggørelse af koden på internettet opfylder den

nuværende bedste praksis.

- Anvende værket (dvs. softwaren) under enhver omstændighed og til en hvilken som helst brug. Dette betyder f.eks., at softwaren må anvendes til både private og offentlige formål og med eller uden profit for øje.
- Fremstille eksemplarer af værket, dvs. kopiere værket.
- Ændre i det oprindelige værk og frembringe bearbejdede værker på grundlag af værket. Dette betyder, at du må tilpasse koden til dine specifikke behov, lade softwaren indgå i en større løsning eller omvendt tage de dele ud af koden, som du har behov for.
- Overføre værket til almenheden (herunder at anvende det via et offentligt netværk eller en offentlig distributionskanal, der er baseret på værket – "Software as a Service" via internettet).
- Distribuere værket eller eksemplarer heraf. Du har også ret til at distribuere ændrede versioner af værket eller bearbejdede værker som nævnt ovenfor.
- Udlåne og udleje værket eller eksemplarer heraf.
- Meddele underlicens til værket eller eksemplarer heraf, hvorved forstås, at du distribuerer værket i henhold til visse licensbetingelser (EUPL i henhold til copyleft-klausulen) og meddeler underlicens til alle de rettigheder, som du har modtaget i henhold til EUPL, til nye interessenter.

3.3.2 Dine forpligtelser er defineret i artikel 5 og 6 i EUPL:

Anvendelse af softwaren

Hvis du er almindelig bruger af softwaren "som den blev opnået eller downloadet", du ikke ændrer kildekoden, softwaren er til eget brug eller til brug i din organisation (samme organisation, samme juridiske enhed), og softwaren ikke distribueres eller formidles til tredjepart, gælder der ingen særlige forpligtelser eller begrænsninger af de rettigheder, som er givet til dig.

Ved at anvende softwaren undgår du al uautoriseret brug af tidligere ophavsmænds intellektuelle ejendom: navne, logoer, varemærker, mærker for tjenesteydelser osv. Eksempelvis kan du anvende "CIRCA" (software licenseret af Europa-Kommissionen i henhold til EUPL) til deling af information med fjernbrugere inden for rammerne af dine egne tjenesteydelser eller dit eget projekt. Brugen af CIRCA giver dig dog ikke ret til at anvende Europa-Kommissionens navn (eller logo) til reklameformål eller som en indikation af, at dit projekt støttes, fremmes eller sponsoreres af Europa-Kommissionen.

Den oprindelige ophavsmands licensering af softwaren

Hvis du er den første person, der beslutter at licensere værket ("oprindelig ophavsmand" eller første licensgiver), skal du sikre dig (og via licensen udsteder du en formel garanti herom), at ophavsretten ejes af dig eller tidligere er blevet licenseret til dig.

Hvis du f.eks. arbejder for en offentlig institution, og denne ønsker at give software i licens, skal du tjekke, at de personer, der har udviklet softwaren, er eller har været ansat i den pågældende institution eller har fungeret som underleverandører (har arbejdet for institutionen under en serviceaftale, i henhold til hvilken alle rettigheder overdrages til institutionen). Ovennævnte formelle garanti (se artikel 6 i EUPL) gives ved at indsætte tydelige ophavsretnotitser i softwarekoden (med en indikation af navnet på indehaveren af ophavsretten).

Den første licensgiver kan endvidere medtage bestemte stykker softwarekode i værket, som

licenseres til ham/hende i henhold til en permissiv (eller "ikke-copyleft") licens, dvs. en licens, der som den ny BSD-licens, Apache 2.0 eller MIT-licensen tillader videredistribution af licenseret kode i henhold til en anden licens, nemlig EUPL. I sådanne tilfælde skal bestemmelserne i den permissive licens kontrolleres nøje, især de afsnit, der vedrører betingelser, videredistribution og eksisterende angivelser af ophavsret.

Ændring af softwaren

Hvis du modtager EUPL-licenset software og ønsker at ændre i koden af den ene eller anden årsag, skal du respektere ophavsretten tilhørende den oprindelige ophavsmand (dvs. Det Europæiske Fællesskab) og eventuelle efterfølgende bidragydere, især alle henvisninger til denne. Fjern derfor ikke angivelser af ophavsret i den kildekode, som du anvender til udarbejdelse af et bearbejdet værk.

Hvis du foretager forbedringer, skal du tydeligt markere begyndelsen og afslutningen på sådanne forbedringer, indsætte datoen for ændringen og en angivelse af ophavsret, der tydeligt fortæller, at det er dig, der er ophavsmand og indehaver af ophavsretten til ændringen. Dette gøres umiddelbart efter, at ændringen er foretaget, selvom du ikke har tænkt dig at videredistribuere softwaren (da din organisation kan træffe beslutning om det modsatte på et senere tidspunkt). Hvis du har planer om at videredistribuere softwaren, efter at den er blevet ændret eller forbedret, er det vigtigt at bemærke, at du som bidragyder i henhold til artikel 6 i EUPL skal stille garanti for, at ophavsretten til den indsatte kode ejes af dig eller er givet til dig i licens

Videredistribution af softwaren

Hvad er distribution?

I henhold til definitionerne i EUPL er *spredning* og/eller *formidling* (til offentligheden) enhver handling, der består i at sælge, give, udlåne, udleje, distribuere, formidle eller transmittere eksemplarer af værket eller på anden måde gøre dem tilgængelige, enten online eller offline, eller give adgang til værkets væsentlige funktioner. Definitionen er meget bred og dækker mere end

blot at frembringe "eksemplarer" af softwaren. En part, f.eks. en internetudbyder (Software as a Service), der giver onlinebrugere tilladelse til at anvende softwaren, "formidler softwaren til offentligheden".

Betyder det, at alle internetudbydere, som bare anvender F/OSS-standardkomponenter (licenseret i forhold til EUPL) i den foreliggende form (uden at foretage bearbejdnings), skal overholde distributørens forpligtelser (især vedrørende bestemmelsen om et arkiv, hvorfra kildekoden til softwaren vil være tilgængelig)? Nej, dette ville bare gøre tingene mere besværlige, og det er ikke hensigten med licensen. Formålet er at beskytte alle brugeres rettigheder (og især den oprindelige ophavsmands og efterfølgende bidragydere rettigheder), i tilfælde hvor internetudbydere leverer tjenesteydelser, der er baseret på bearbejdede værker, som ikke distribueres eller licenseres fra andre arkiver. Kun i sådanne tilfælde skal internetudbydere overholde distributørens forpligtelser.

Hvad er reglerne for distribution?

Ved videredistribution af softwaren til tredjepart har du to forpligtelser, en i forbindelse med anvendelsen af licensen og en i forbindelse med tilvejebringelsen af et arkiv til lagring af kildekoden til softwaren.

A) Forpligtelse vedrørende licensen

Hvis du distribuerer eksemplarer af det program, du har fået i licens i henhold til EUPL, skal en sådan distribution altid foregå i henhold til bestemmelserne i EUPL.

Hvis du har frembragt et bearbejdet værk (hvorved forstås, at du har ændret softwaren, tilføjet funktioner, oversat grænsefladen til et andet sprog osv.), og du distribuerer dette nye værk, skal du anvende samme EUPL-licens (uden at ændre licensvilkårene) for hele det bearbejdede værk.

Figur 1: Betydningen af copyleft

I EUPL forudses en vigtig undtagelse til ovenstående regel, nemlig hvor brugen af en kompatibel copyleft-licens er obligatorisk.

En softwarelicens siges at være en "copyleft-licens", når videredistribution af den oprindelige kode eller af resultatet af en sammenfletning med koden skal licenseres i henhold til denne uændrede licens.

GNU General Public Licence (GPLv2) er den mest udbredte copyleft-licens.

I henhold til artikel 5 i denne licens er EUPL også en copyleft-licens for at undgå monopol på softwaren.

Følgende copyleft-licenser er kompatible med EUPL (1. februar 2009):

- GNU General Public Licence (GPLv2)
- Open Software Licence (OSL) v. 2.1 og/eller v. 3.0
- Common Public Licence v. 1.0
- Eclipse Public Licence v 1.0
- CeCILL v. 2.0

Hvad betyder dette?

Forestil dig, at du har sammenflettet to stykker softwarekode:

- Det første stykke kode har du fået i licens i henhold til EUPL.
- Det andet stykke kode har du fået i licens i henhold til en af ovennævnte kompatible licenser (f.eks. GPLv2).

Hvis du beslutter at videredistribuere det bearbejdede værk, skal dette ske i henhold til bestemmelserne i GPLv2. Denne forpligtelse stammer fra GPLv2, som er en copyleft-licens.

EUPL løser konflikten mellem licenserne ved at give dig mulighed for at opfylde denne forpligtelse.

Figur 2: Kompatibilitetsklausul

Bemærk, at det ved udvikling af softwareløsninger på grundlag af forskellige open source-komponenter sjældent er nødvendigt at sammenflette eller linke komponenternes kode i en enkelt kilde. Normalt vil de forskellige komponenter i løsningen udveksle og bearbejde parametre uden at blive sammenflettet. I sådanne tilfælde vil hver enkelt komponent i løsningen fortsat være licenseret under sin oprindelige licens.

Forestil dig et andet eksempel, hvor du har sammenflettet to andre stykker softwarekode:

- Det første har du fået i licens i henhold til EUPL.
- Det andet har du fået i licens i henhold til en "permissiv" licens.

En softwarelicens siges at være "permissiv", når videredistribution af den oprindelige kode eller af resultatet af en sammenfletning med koden kan licenseres i henhold til en hvilken som helst licens (den samme eller en anden licens, herunder en ophavsretligt beskyttet licens (hvor leverandøren selv har ophavsretten)). Velkendte eksempler på permissive licenser er MIT-licensen og BSD-licenserne.

Hvis du beslutter at videredistribuere det bearbejdede værk, skal dette ske i henhold til bestemmelserne i EUPL. Denne forpligtelse stammer fra artikel 5 i EUPL (copyleft-klausulen).

Figur 3: Sammenfletning med permissiv kildekode

b) Forpligtelse vedrørende offentliggørelse af kildekoden

Ved distribution af et bearbejdet værk skal den ændrede kildekode formidles via et gratis arkiv (i det fleste tilfælde et websted eller en ftp-

adresse). Der skal som minimum stilles et link eller en adresse til rådighed, som gør det muligt for licenstagere at åbne dette arkiv og få adgang til eller downloade kildekoden, så længe værket distribueres.

3.4 Hvad kan du forvente af EUPL-licenseret software?

Som (oprindelig) ophavsmand eller bidragyder til forbedringen af et eksisterende EUPL-licenseret værk kan du forvente, at din ophavsret er beskyttet, da licenstagere i henhold til EUPL skal:

- respektere den ophavsret, der indehaves af den oprindelige ophavsmand (og eventuelle efterfølgende bidragydere) og alle henvisninger til denne.

Som ophavsmand eller bidragyder til forbedringen af et eksisterende EUPL-licenseret værk kan du forvente, at tredjepart (f.eks. en softwareleverandør, der gør værket til sin ejendom) aldrig tilegner sig dit arbejde, da licenstagere i henhold til EUPL skal:

- overholde EUPL-licensen ved distribution af (eksemplarer af) bearbejdede værker².

Som ophavsmand eller bidragyder til forbedringen af et eksisterende EUPL-licenseret værk kan du forvente at blive informeret om enhver videredistribution. Der foreligger ikke nogen formel forpligtelse (eller garanti) til at informere den oprindelige ophavsmand (eller til at blive informeret i tilfælde af forbedringer). Som ophavsmand eller bidragyder vil du dog fortsat være en aktiv del af den gruppe personer, der arbejder med den licenserede software, bidrage til videreudviklingen af softwaren eller til fora for det licenserede værk (dvs. samarbejdet omkring udviklingsmiljøet) og modtage feedback. Dette sikrer dig adgang til den ændrede kode og giver dig mulighed for at drage nytte af forbedringer, som kan bidrage til at opfylde dine behov, da følgende er fastsat i EUPL:

- Ved distribution af et bearbejdet værk er

distributøren forpligtet til at formidle den ændrede kildekode via et gratis arkiv.

Som ophavsmand eller bidragyder til forbedringen af et eksisterende EUPL-licenseret værk kan du forvente, at din intellektuelle ejendom (navne, logoer, varemærker, mærker for tjenesteydelser osv.) respekteres, da alle brugere (eller distributører) i henhold til EUPL skal undgå enhver uautoriseret brug af tidligere ophavsmænds intellektuelle ejendom.

Sluttelig er du som bruger af EUPL-licenseret software garanteret, at licensen på koden opretholdes, da det ikke er muligt at fravige EUPL. Selv om den oprindelige ophavsmand beslutter at anvende andre licensvilkår for nye versioner af den oprindelige kildekode, har den licens, der er givet til dig, ingen tidsbegrænsning.

² Dette gælder dog ikke kompatible copyleft-licenser, som også forhindrer, at tredjepart tilegner sig værkerne som beskrevet i afsnit 5.5.

3.5 Garantier, ansvar og lovvalg

Som bruger af software, der er licenseret i henhold til EUPL, modtager du ingen garantier for softwarens kvalitet, og distributøren af softwaren fralægger sig ethvert ansvar for skader, der skyldes softwaren, i det omfang gældende lovgivning tillader det.

Dette betyder, at licensgiveren i henhold til licensvilkårene og bortset fra undtagelsestilfælde (forsætlig skadevoldende adfærd og personskaade) under ingen omstændigheder er erstatningsansvarlig for nogen form for direkte eller indirekte, væsentlige eller moralske skader af nogen art. Dette omfatter dog ikke krav i forbindelse med tab af data, tab af goodwill, tab som følge af arbejdsafbrydelse, computersvigt, mistede forretningsmuligheder osv.

Eksempel:

Jeg har downloadet "X-F/OSS"-løsningen (fiktivt navn), der er licenseret i henhold til EUPL, og har gemt vigtige filer i den, nemlig alle mine kunder og e-mails til og fra dem i mere end tre år. Pludselig holder min X-F/OSS-server op med at virke, og jeg mister alle data. Jeg har ingen backup eller kun backup i X-F/OSS-format, der ikke kan læses, og som genskaber fejlen. Hvis dette sker, kan jeg ikke kræve erstatning på grund af det ansvar, der påhviler ophavsmanden til X-F/OSS.

Ansvarsfraskrivelsen er aldrig absolut. Licensgiveren kan være erstatningsansvarlig i henhold til gældende lovgivning om produktansvar, hvis værket er omfattet af en sådan lovgivning. Gældende lovgivning er den nationale lovgivning i en specifik medlemsstat (dvs. lovgivningen i det EU-land, hvor licensgiveren har bopæl eller hjemsted). Der er forskel på, hvor stram produktansvarslovgivningen er i de enkelte lande.

Derfor begrænser EUPL-licensen ikke (som det også er tilfældet med andre licenser – F/OSS-licenser eller ophavsretligt beskyttede licenser) domstolens ret til fastslå, at der foreligger produktansvar, på grundlag af generelle principper om forbrugerbeskyttelse.

I selve EUPL-licensen forudses tilfælde, hvor ophavsmanden kan gøres ansvarlig, f.eks. i

tilfælde af forsætlig skadevoldende adfærd (f.eks. hvis ophavsmanden har lagt en skadelig virus ind i softwaren), eller hvis softwaren forårsager direkte person- eller tingsskade (f.eks. hvis softwaren er et specifikt flynavigationssystem og forårsager et flystyrt, hvis softwaren anvendes til at måle temperaturen ved sterilisering af medicinsk udstyr, og en forkert måling forårsager kontaminering, eller hvis softwaren regulerer luften i et lokale og forårsager forgiftning). Ovenstående er imidlertid ekstreme tilfælde, som man kan imødegå ved at lade relevante certificeringsorganer kontrollere softwaren og certificere den med henblik på den tiltænkte anvendelse. I stort set alle andre tilfælde beskytter EUPL ophavsmanden mod krav, der skyldes indirekte skader, dvs. tab af data, mistet tid, forringet image, mistede forretningsmuligheder osv.

Endvidere indeholder software, der distribueres i henhold til EUPL, en specifik garanti for, at ophavsretten til softwaren indehaves af licensgiveren, hvilket betyder, at licensgiveren har ret til at distribuere softwaren til dig i henhold til EUPL. Denne garanti er vigtig for både licensgiver og licenstagere. Licensgivere (hvis der er tale om de oprindelige ophavsmænd) mindes om, at de skal sikre sig, at de er indehavere af ophavsretten før licensering af softwaren. Efterfølgende bidragsydere, som videredistribuerer softwaren, mindes om, at de skal sikre sig, at de er indehavere af ophavsretten til alle de ændringer, de har foretaget. For licenstagere (slutbrugere) er dette en bedre garanti mod risikoen for krænkelse af ophavsretten, selv i tilfælde af patentkrav. De kan kontrollere, hvilken del af softwarekoden der stilles spørgsmålstegn ved, og anmode ophavsmanden om en præcisering.

Fraskrivelse af garantier og ansvar er faktisk almindelig for alle softwarelicenser (gratis software/open source-software eller ophavsretligt beskyttet software). Fraskrivelsen er dog mere relevant i forbindelse med open source-applikationer, som gives og ikke sælges, som er under udvikling, og som løbende forbedres af flere bidragsydere.

Hvis du har behov for en garanti i forbindelse med support eller en serviceniveauaftale, der

fastlægger kvaliteten og hyppigheden af, reaktionstiden for og prisen på specifikke tjenesteydelser, kan du indgå serviceaftaler eller andre aftaler med organisationer eller

virksomheder, der yder support på den EUPL-software, du anvender, og som kan yde garantier og ansvarsdækning, sandsynligvis mod et gebyr.

3.6 Videreudvikling og brug sammen med anden software

Du kan uden begrænsninger anvende EUPL-softwaren sammen med anden software. Hvis du ønsker at videredistribuere den EUPL-software, du har modtaget, herunder eventuelle forbedringer, som du har foretaget, skal du imidlertid gøre det under anvendelse af selve EUPL-licensen eller en kompatibel licens.

Hvis du ønsker at ændre EUPL-softwaren eller kombinere den med anden software med henblik på at udvikle ny (bearbejdet) software, skal det ske under hensyntagen til vilkårene i EUPL vedrørende udvikling og integration af software (se kapitel 4).

3.7 Kan EUPL ændres?

Et andet spørgsmål er, om licensen kan ændres af en bruger, f.eks. "Kan jeg frembringe en bearbejdet licens?". Nej, det kan du ikke. EUPL er et officielt dokument, der er godkendt af Europa-Kommissionen efter mange års høringer og forberedelse. Du må ikke ændre den eller tilvejebringe din egen bearbejdede EUPL-licens og kalde den "EUPL", "EUPL v. 2", "EUPL plus" eller lignende.

EUPL-licensen er ophavsretligt beskyttet (© Det Europæiske Fællesskab 2007) og er ikke i sig selv et licenseret værk, som frit kan ændres. I henhold til artikel 5 (copyleft-klausulen) er det kun tilladt at bruge EUPL i forbindelse med distribution og/eller formidling af værker "på de vilkår, der er fastsat i denne licens" (dvs. uden ændring af licensbestemmelserne).

Det er naturligvis muligt at supplere licensen

med andre serviceaftaler vedrørende integration, implementering, support, udvidet garanti, vedligeholdelse osv. Som det nævnes i artikel 5, må yderligere vilkår eller betingelser imidlertid ikke ændre eller begrænse vilkårene i EUPL-licensen.

Hvis EUPL ikke svarer til dine behov, kan du konsultere listen over OSI-certificerede licenser for at finde en anden bredt anvendt licens, der bedre opfylder dine eller udviklergruppens behov. Du kan også udarbejde din egen licens, men vær opmærksom på, at denne opgave bør varetages af specialister. Selvom noget af indholdet i EUPL kan fungere som inspiration for en ny licens, må intet i den nye licens kunne forveksles med EUPL, fordi sidstnævntes navn, ophavsret tilhørende Det Europæiske Fællesskab, formelle opbygning eller ordlyd er blevet kopieret.

4. Frigivelse af egen software i henhold til EUPL

Formålet med EUPL er at lette distributionen af software ejet af dig i henhold til nedenstående F/OSS-principper.

4.1 Forudsætninger

Den vigtigste forudsætning for, at du kan frigive software i henhold til EUPL – som det altid er tilfældet med frigivelse af software – er, at du sikrer dig, at du ejer rettighederne til softwaren. Du skal have sat dig ind i de vilkår, der gælder for frigivelsen af softwaren, så du bør gøre dig bekendt med EUPL.

EUPL er en F/OSS-licens. Selvom selve EUPL indeholder alle relevante vilkår, kan det være nyttigt at sætte sig ind i F/OSS-begreberne for at få mest muligt ud af fordelene ved at frigive software i henhold til EUPL. Især kan det være nyttigt at forstå F/OSS-principperne bag "community building".

4.2 Kontrol af ejerskab og intellektuelle ejendomsrettigheder til softwaren

Hvis den software, som du ønsker at frigive, er 100 % udviklet af dig (eller din organisation, dvs. den juridiske enhed, som skal frigive softwaren), er du indehaver af ophavsretten til softwaren. I andre tilfælde skal du undersøge, hvem der har udviklet softwaren, og på hvilke vilkår du må anvende og distribuere den.

Hvis softwaren er udviklet af underleverandører for dig, har du muligvis ret til at genanvende og videredistribuere den, eller du ejer måske sågar softwaren – det afhænger af vilkårene i den aftale, i henhold til hvilken softwaren er udviklet. Du bør derfor finde denne aftale frem og sætte dig ind i dens bestemmelser om intellektuelle ejendomsrettigheder. Hvis du f.eks. har indgået en aftale med virksomhed X (nedenfor kaldet "underleverandøren"), skal du kontrollere, om aftalen indeholder en bestemmelse som denne:

"Ejerskab til resultaterne – intellektuel og industriel ejendom

Resultater eller rettigheder dertil, herunder ophavsret eller anden intellektuel eller industriel ejendomsret, som er opnået i forbindelse med opfyldelse af aftalen, ejes alene af <DEN KONTRAHERENDE MYNDIGHED>, som kan

anvende, offentliggøre, tildele eller overdrage dem, som den finder det hensigtsmæssigt uden geografiske eller andre begrænsninger."

I nye aftaler anbefales det at gøre underleverandøren opmærksom på, at du har til hensigt at distribuere værket i henhold til EUPL. Udviklere bruger i dag et stigende antal open source- eller endog public domain-komponenter, og de skal kontrollere, om licenserne for disse komponenter er tilstrækkelig permissive til, at du kan distribuere softwaren i henhold til EUPL. Det anbefales derfor at supplere ovennævnte bestemmelse med følgende:

"Såfremt der foreligger industrielle eller intellektuelle ejendomsrettigheder før aftalens indgåelse (som det er tilfældet, hvis underleverandøren integrerer open source-softwarekomponenter i det leverede værk), skal underleverandøren kontrollere og sikre, at hele det leverede værk kan overdrages, distribueres eller formidles i henhold til bestemmelserne i European Union Public Licence (EUPL). Undtagelser til ovennævnte krav er kun mulige efter forudgående tilladelse fra <DEN KONTRAHERENDE MYNDIGHED>."

4.3 Anvendelse af F/OSS-principper ("community building")

Du kan naturligvis frigive software i henhold til EUPL blot for at gøre det lettere for andre at anvende den. I sådanne tilfælde er du muligvis ikke interesseret i en voksende supportgruppe af frivillige udviklere uden for organisationen. Hvis du imidlertid ønsker at drage størst mulig nytte af fordelene ved open source, dvs. muligheden for, at andre organisationer og enkeltpersoner bidrager til support og videreudvikling af softwaren, skal du gøre dig bekendt med den gruppe af brugere og udviklere, som du sandsynligvis skal samarbejde med i forbindelse med videreudviklingen af softwaren. I denne forbindelse kan det være hensigtsmæssigt at læse IDABC's "*Guideline for Public Administrations on Partnering with Free Software Developers*"³.

4.4 Hvorfor er licenser vigtige?

Som tidligere beskrevet er software ophavsretligt beskyttet. Uden en licens er ændringer, forbedringer, lokalisering (oversættelse) ikke tilladt. Ophavsretten giver ejeren af et værk visse rettigheder til det og gør det ulovligt for andre at anvende værket, som om det var deres eget.

Denne tilladelse gives af ejeren (licensgiveren) til en anden part (licenshaveren) i form af en licens, f.eks. EUPL.

Da EUPL er en F/OSS-licens, beskyttes den oprindelige ophavsmands rettigheder, samtidig med at den gør det muligt for efterfølgende brugere og bidragsydere at anvende softwaren, som om det var deres eget værk.

Retten til at genanvende tidligere værker er en vigtig forudsætning for moderne programmering, hvor flere softwarekomponenter er forbundet eller samlet. Det er derfor vigtigt at fastslå, at der foreligger en relevant licens for alle komponenter, og – i tilfælde, hvor komponenterne er underlagt forskellige licenser, og hvor det resulterende værk skal videredistribueres til offentligheden – at disse licenser er kompatible med hinanden.

---

³ Tilgængelig på IDABC's websted:
<http://ec.europa.eu/idabc/servlets/Doc?id=19295>

4.5 Beslutningen om at offentliggøre software i henhold til en F/OSS-licens

Hvis du er i færd med at læse disse retningslinjer, er du sikkert allerede klar over, at deling af software er en af de mest effektive måder, hvorpå man kan udbrede brugen af softwaren, forbedre dens kvalitet (idet andre udviklere får mulighed for at kontrollere, forbedre eller øget antallet af funktioner) og reducere omkostningerne, da man slipper for at genopfinde den dybe tallerken. En sådan deling blev enstemmigt anbefalet til offentlige myndigheder af de europæiske ministre, som er ansvarlige for e-forvaltningspolitikken, og implementeres bedst via en F/OSS-licens.

4.6 Beslutningen om at vælge EUPL-licensen

Valget af en distributionslicens bør foretages på et tidligt tidspunkt, da den fastlægger de bidragende udvikleres rettigheder, og da det er vanskeligt at ændre den første beslutning på et senere tidspunkt.

Hvis licensgiveren ønsker at undgå tredjeparts (ofte offentlige myndigheder) eksklusive tilegnelse af førstnævntes software, anbefales det at vælge EUPL af flere årsager:

- For første gang nogensinde har et offentligt organ af Europa-Kommissionens størrelse officielt udviklet og godkendt en F/OSS-licens til frigivelse af sin software.
- EUPL er retsgyldigt på alle Den

4.7 Henvisning til licensen i kildekoden

Valget af licens skal angives på det sted, hvor softwaren gøres tilgængelig (f.eks. på softwarens websted). Det er ikke nødvendigt at indsætte hele licensteksten her. Et navn og et link til den oprindelige licenstekst vil i højere grad sikre henvisning til en enkelt kilde.

Dette oplyser offentligheden om, hvilken licens softwaren frigives under, men er dog ikke tilstrækkeligt i juridisk sammenhæng. Til dette formål skal der i selve softwarekoden henvises til

Selvom der findes mange andre retningslinjer for brugen af open source i den offentlige sektor, sikrer disse retningslinjer og EUPL, at du ikke behøver at forstå alle de generelle aspekter ved open source.

EUPL er særligt beregnet til at fremme genanvendelse af software i den offentlige sektor, at beskytte de investeringer, der er foretaget med skatteydernes penge, og at afklare spørgsmål, der har betydning for dig som softwarebruger.

Europæiske Unions officielle sprog i overensstemmelse med princippet om sproglig mangfoldighed i Den Europæiske Unions charter om grundlæggende rettigheder.

- EUPL har taget hensyn til specificiteten og forskelligheden af medlemsstaternes og EU's lovgivning (terminologi i forbindelse med ophavsret, information, garanti, ansvar, lovvalg og jurisdiktion).
- EUPL sikrer bagudkompatibilitet med de mest relevante licenser (herunder den mest populære – GPLv2).

licensen, eller licensen skal medtages i softwarekoden. Standardmåden at gøre dette på er at lægge hele licensteksten ind i en fil, der navngives "KOPIERING" (eller "LICENS"), og derefter indsætte en kort notits øverst i hver kildefil, der angiver ophavsret, dato, indehaver og licens, og som oplyser brugeren om, hvor han/hun kan finde hele licensteksten.

Et eksempel på en kort notits for software, der distribueres i henhold til EUPL, ses herunder:


```
/*
* Copyright 2007 DIN ORGANISATION4
*
* Licenseret i henhold til EUPL, version 1.1 eller - så
snart de godkendes af Europa-Kommissionen - efterfølgende
versioner af EUPL (nedenfor kaldet "licensen").
* Dette værk må kun anvendes i overensstemmelse med
licensen.
* Licensen findes på:
*
* http://ec.europa.eu/idabc/eupl5
*
* Medmindre det kræves af gældende lovgivning, eller der
foreligger en skriftlig aftale herom, distribueres software
i henhold til licensen, "som den er og foreligger"
* UDEN NOGEN FORM FOR GARANTIER ELLER BETINGELSER, hverken
udtrykkelige eller stiltiende.
* Oplysninger om, hvilket sprog der gælder for tilladelser
og begrænsninger i henhold til licensen, findes i denne.
*/
```

I eksemplet ovenfor accepterer den oprindelige ophavsmand senere versioner af EUPL, som offentliggøres af Europa-Kommissionen. Distribution "i henhold til EUPL" uden angivelse af versionsnummer giver samme resultat, dog knap så eksplicit.

Hvis den oprindelige ophavsmand i modsætning hertil ønsker at begrænse sin accept af en bestemt EUPL-version (og ønsker at have valget mellem at acceptere senere versioner eller ej), skal ordlyden være som følger:

```
* Udelukkende licenseret i henhold til EUPL, version 1.1
(nedenfor kaldet "licensen").
```

Ved at licensere på denne måde vil senere versioner af EUPL ikke gælde for værket eller bearbejdede værker uden den oprindelige ophavsmands accept. Udtrykket "udelukkende" anbefales, da det gør licensbetingelserne mere eksplicite.

---

⁴ Første og sidste år for offentliggørelse af ændringer, f.eks. "2005, 2007".

⁵ Især for så vidt angår EUPL, der har officiel værdi på alle EU-sprog, er det en god idé at besøge dette websted (det anbefales endvidere, at du lægger et eksemplar af licensen på din hjemmeside og sørger for, at den formidles sammen med download af programmet for at undgå utilsigtet ændring af URL-adressen).

4.8 God praksis ved indgåelse af en EUPL-aftale

Ved aftaler, der indgås mellem en EUPL-licenseret projektejer (leder eller iværksætter) og alle andre interessenter (der skal anvende vilkårene i EUPL), skal følgende gøres:

- Oplys om, at softwaren (eller bestemte komponenter) er licenseret i henhold til EUPL. Dette skal gøres på første side på webstedet, som henviser til projektet, eller hvor projektet beskrives. Indsæt f.eks. en tydelig angivelse: "Licenseret i henhold til **EUPL**".
- Opret et link fra udtrykket "EUPL" til den URL-adresse, hvor licensteksten kan findes og downloades på forskellige sprog: <http://ec.europa.eu/idabc/eupl>
- Indsæt en kopi af EUPL og et afkrydsningsfelt i den applikation, der styrer formidling eller download af softwaren. Du skal gøre det muligt at downloade den distribuerede software fra et arkiv. Applikationen skal indeholde

4.9 Intet krav om at registrere licenstagernes accept

Licensen gælder, selv om du ikke registrerer de brugere, der har accepteret vilkårene i licensen. Dette er et eksempel på, hvordan ophavsretten til din software fungerer.

Licensen fremkalder en retsvirkning, så snart softwaren (med angivelse i koden af, at softwaren er licenseret i henhold til vilkårene i EUPL) anvendes. En sådan anvendelse kommer til udtryk, når en hvilken som helst af de rettigheder, der er givet i henhold til licensen, udnyttes, f.eks. ved at implementere softwaren i forskellige afdelinger i organisationen, ude hos kunder (hvis der er tale om en erhvervsvirksomhed), på klienters computere (hvis der er tale om en offentlig myndighed) eller på websteder med henblik på formidling på internettet, eller ved at frembringe eller distribuere eksemplarer eller bearbejdede værker.

sætningen "Læs alle betingelser i EUPL-licensen nøje" samt afkrydsningsfeltet "Jeg accepterer" under det vindue, hvor hele licensteksten vises. Downloadprocessen må kun fortsætte, hvis dette felt er markeret.

Til dette formål findes der en .txt-version af EUPL på www.osor.eu

- For så vidt angår software, der distribueres via fysiske medier (f.eks. USB-nøgler, cd-rom'er eller dvd-rom'er), anbefales det at medtage en kopi af selve EUPL-licensen: Kopiér .txt-versionen over i en fil, der kaldes "Licens".

Derudover kan du vælge at indsætte en henvisning til de relevante IDABC-websider, hvor der kan findes flere forklaringer på og undersøgelser af EUPL:

<http://europa.eu.int/idabc/en/document/5425>

Ikke desto mindre kan det være nyttigt at registrere kontaktoplysningerne på de personer, der downloader softwaren. For at kunne "kende sine brugere" beder mange arkivsystemer deres brugere om registrere sig med et id (et navn) og en række andre oplysninger (adresse, telefonnummer osv.), herunder en entydig e-mail-adresse, hvortil der sendes en adgangskode. Dette kombineret med registreringen af IP-adressen giver dig relevante oplysninger før enhver download. Pålideligheden af en sådan "autentificering" er imidlertid baseret på den anden parts velvilje til at afgive oplysninger.

Selvom det kan være nyttigt for dig at kende dine brugere, er en sådan indsamling af oplysninger ikke påkrævet for at fastlægge rettigheder og forpligtelser i henhold til EUPL.

4.10 Arkiv, hvor kildekoden gøres tilgængelig

Du kan naturligvis offentliggøre softwaren på dit eget websted. Det anbefales dog, at kildekoden til softwaren lægges i et arkiv, hvor der er let adgang til brug og udvikling af open source-software. Dette reducerer også båndbreddekravene til dit websted.

4.11 Hvor og hvordan formidles din beslutning?

Hvis du frigiver softwaren, er det, fordi du ønsker, at andre personer skal anvende den. Dette kan kun ske, hvis de personer, som måtte være interesseret i softwaren, kender til den.

Du bør udarbejde og formidle information om softwaren – og frigivelsen af den i henhold til EUPL – til grupper af brugere, som kan være interesseret i softwaren. Dette kan gøres på forskellige måder:

Bemærk, at offentliggørelse i open source-specialiserede arkiver ikke mindsker din kontrol over videreudviklingen og ændringer af din officielle version af softwaren.

- Udarbejd en notits på en side, der beskriver softwarens funktioner og målgruppe samt det faktum, at den frigives i henhold til en F/OSS-licens (EUPL).
- Distribuer denne notits til relevante interessegrupper – i forbindelse med software til den offentlige sektor i EU kan det f.eks. være IDABC Open Source Observatory and Repository (www.OSOR.eu), webstedet ePractice.eu, din egen myndigheds websteder osv.
- Offentliggør softwaren i et arkiv, der normalt besøges af den relevante interessegruppe.

5. Udvikling eller integration af softwaren med EUPL-licensen

5.1 Principper for F/OSS-udvikling

Du kan frigive al software, som du er ejer af (udviklet af dig, dine ansatte eller underleverandører), i henhold til EUPL.

Bemærk dog, at hvis du udvikler software fra bunden med det formål at frigive den i henhold til EUPL, vil principperne for F/OSS-udvikling give dig de største fordele. Disse principper omfatter:

- Anvendelse af et modulopbygget design, hvor de enkelte komponenter "snakker sammen", uden at softwarekoderne blandes.
- Deltagelse i et samarbejds miljø (der stiller et versionsstyringssystem og andre værktøjer til fjernarbejde og styring af udviklergruppen til rådighed).
- Standardiseret dokumentation af applikationen og alle moduler.

5.2 Hvordan EUPL giver dig mulighed for at integrere og kombinere software

Som det er tilfældet med andre F/OSS-licenser, har EUPL til formål at sikre, at software kan udvides, ændres og genanvendes sammen med anden software.

Ofte udvides en softwareløsning ved at integrere eksisterende softwarekode i kildekoden til løsningen eller ved at kombinere løsningen med eksisterende softwarekomponenter, som er givet til dig i henhold til særskilte licenser. I sådanne tilfælde resulterer integrationen/kombinationen i det, der kaldes et "bearbejdet værk". En eventuel distribution af et bearbejdet værk kræver, at licenserne til samtlige komponenter er kompatible.

Takket være en unik kompatibilitetsklausul

- Stærk ledelse og projektstyring, der sikrer åbenhed i forhold til deltagelse af eksterne partnere og nye idéer, samtidig med at der holdes styr på og arbejdes målrettet med projektet.
- Effektiv kommunikation i gruppen.

I IDABC's "Guideline for Public Administrations on Partnering with Free Software Developers" findes der flere oplysninger om, hvordan der arbejdes med open source-grupper, og hvordan principperne for F/OSS-udvikling anvendes: <http://ec.europa.eu/idabc/servlets/Doc?id=19295>

fremmer EUPL udviklingen og distributionen af bearbejdede værker på flere måder:

- Den sikrer, at alle modtagere af softwaren har adgang til kildekoden. Dette giver dem mulighed for at undersøge, hvordan softwaren virker.
- Den sikrer, at alle modtagere af softwaren har ret til at foretage ændringer. Dette giver dem mulighed for at ændre, udvide eller genanvende softwaren.
- Den sikrer, at bearbejdede værker distribueres under den samme eller en kompatibel licens. Dermed bliver det også muligt at undersøge, ændre og udvide den resulterende software.

5.3 Derfor er integration nyttig – og derfor kan licenser begrænse integration

Organisationer, især offentlige myndigheder, bruger mange millioner euro på at udvikle software, som ofte findes i forvejen. Genanvendelse af denne software kan skabe store besparelser, både med hensyn til penge, arbejde og tid, og muliggør endvidere deling af ressourcer og resultater på tværs af og mellem organisationer, så den dybe tallerken ikke skal opfindes igen og igen. Én fordel ved F/OSS-licenser såsom EUPL er muligheden for at integrere og genanvende software.

5.4 Særlige aspekter ved EUPL

EUPL er endnu ikke så udbredt. Derfor kan det være vanskeligt at finde eksisterende komponenter, som er licenseret i henhold til EUPL, med det formål at kombinere dem med din EUPL-software.

Dog kan software under forskellige andre F/OSS-licenser kombineres med EUPL-softwaren. Dette er tilfældet for alle komponenter under licenser, som ikke begrænser fremtidig licensering (alle permissive licenser,

5.5 Kompatibilitet med andre licenser

Mange F/OSS-licenser gør det muligt at distribuere ændrede versioner af den oprindelige software i henhold til en anden licens, herunder EUPL. Software af denne type kan derefter kombineres med EUPL-software, og det resulterende værk kan distribueres i henhold til EUPL.

I visse meget udbredte licenser stilles der dog krav om, at ændrede værker distribueres under den samme licens. Dette er normalt også tilfældet for EUPL.

Hvis du imidlertid i betydelig grad kombinerer EUPL-software med software, der distribueres under en kompatibel licens, er det i henhold til EUPL muligt at distribuere den resulterende software under den compatible licens i stedet for under EUPL.

Alle ophavsretligt beskyttede licenser begrænser integration og genanvendelse, eftersom kildekoden ikke automatisk stilles til rådighed.

Visse F/OSS-licenser begrænser integration ved at kræve anvendelse af samme licens ved ændrede værker. I modsætning hertil muliggør EUPL integration med software, der distribueres i henhold til flere forskellige udbredte F/OSS-licenser (se afsnit 5.5).

f.eks. MIT eller BSD). Selv software, der distribueres i henhold til almindelige licenser, hvor videreudvikling i nogen udstrækning er begrænset, kan kombineres med EUPL i medfør af kompatibilitetsklausulen (se afsnit 5.5).

Bemærk, at eftersom EUPL er en licens, der understøttes af den offentlige sektor i EU, vil der i nær fremtid efter al sandsynlighed foreligge en væsentlig mængde software til den offentlige sektor i henhold til denne licens.

Kompatible licenser, som de i øjeblikket defineres i EUPL, er:

- GNU General Public Licence (GNU GPLv2)
- Open Software Licence (OSL) v. 2.1, v. 3.0
- Common Public Licence v. 1.0
- Eclipse Public Licence v. 1.0
- CeCILL v. 2.0

Listen vil ikke blive indskrænket (så snart et sammenflettet eller kombineret værk bliver underlagt en gyldig kompatibel licens, kan dette dog ikke tilbagekaldes), men kan blive udvidet (f.eks. med eventuelle senere versioner af ovenstående).

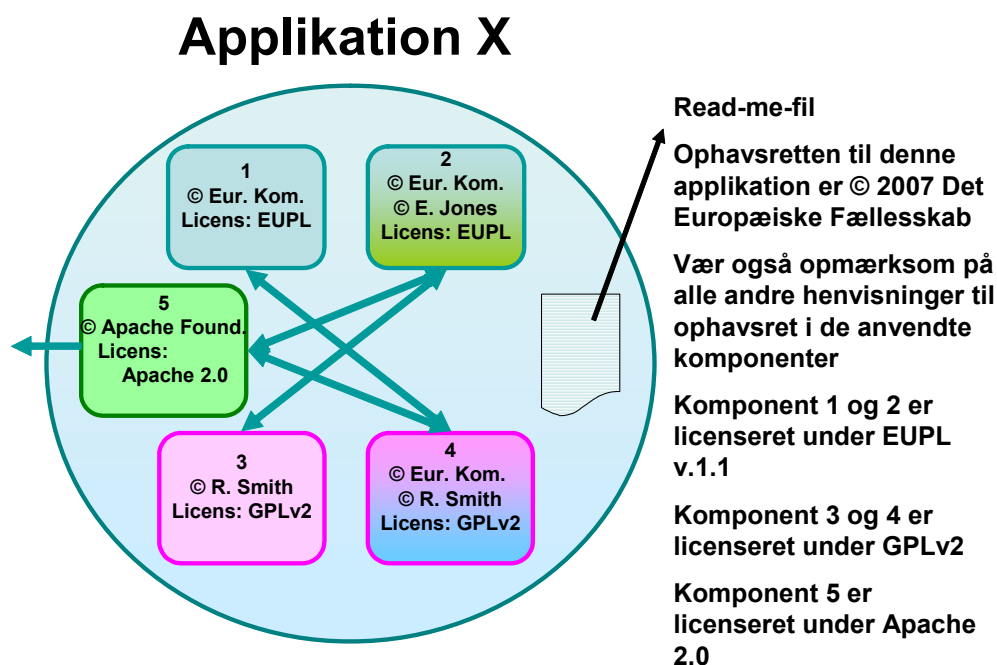
5.6 Kombination af værker med forskellige licenser

Du kan i samme løsning gøre brug af forskellige softwarekomponenter, der distribueres under forskellige F/OSS-licenser (herunder EUPL), og anvende eller distribuere dem sammen (dvs. i samme pakke på den samme cd-rom). Denne type integration, hvor de forskellige komponenter kommunikerer med hinanden og derved frembringer funktioner, sker, uden at de forskellige kildekoder sammenflettes. Derfor anvendes og distribueres hvert stykke software i henhold til vilkårene i dens egen licens. I sådanne tilfælde er spørgsmålet om kompatibilitet mellem licenserne ikke relevant. Derimod vil du, hvis kombinationen af software også omfatter ændring eller sammenfletning af kildekoder, frembringe et bearbejdet værk, for

hvilket kompatibiliteten af licenserne skal analyseres, hvis værket skal distribueres.

Endvidere kan du udvikle software ved hjælp af en ophavsretligt beskyttet programmeringsplatform (f.eks. Microsoft.Net eller Biztalk) og frigive den i henhold til EUPL af samme årsager som store mængder open source-software kører på ophavsretligt beskyttede platforme (f.eks. Microsoft Windows). I sådanne tilfælde kan du i henhold til EUPL frigive den kode, som du har udviklet, mens ophavsretligt beskyttede biblioteker eller udviklingsmiljøer skal anvendes, købes og distribueres i henhold til deres individuelle licensvilkår.

Praktisk eksempel:

Figur 4: Integration af forskellige komponenter

Lad os antage, at Europa-Kommissionen (eller din organisation) distribuerer "Applikation X", som er modulopbygget og består af fem komponenter. Disse komponenter er ikke flettet sammen til en enkelt kildekodefil, men "snakker sammen" (ved at udveksle data eller parametre).

Komponent 1 er 100 % udviklet af Europa-Kommissionen (dvs. dens medarbejdere eller underleverandører). Derfor er ophavsretten følgende:

© Det Europæiske Fællesskab
Licenseret i henhold til EUPL

Komponent 2 er udviklet af Europa-Kommissionen, dog ikke udelukkende af dennes medarbejdere eller underleverandører. De har tilpasset og udvidet eksisterende software, der er licenseret under en permissiv BSD-licens. Indehaveren af ophavsretten til BSD-komponenten er E. Jones. Derfor er ophavsretten for den ændrede komponent følgende:

© Det Europæiske Fællesskab
© E. Jones (bevaring af de oprindelige angivelser af ophavsret ved gengivelse af den oprindelige kode)
Licenseret i henhold til EUPL

Komponent 3 er ikke ændret, er udviklet af R. Smith og licenseret i henhold til GPLv2. Derfor

5.7 EUPL-kompatibilitetsklausulens betydning for licensbetingelserne for andre værker

Kan EUPL anvendes som en slags "bro" til omdannelse af licensbetingelserne for andre værker, f.eks. i form af et skift fra GPLv2 til OSL, Eclipse, CeCILL eller Common Public Licence?

Nej, aldrig – medmindre dette allerede er muligt

kan og vil følgende ikke blive ændret:

© R. Smith
Licenseret i henhold til GPLv2

Komponent 4 blev givet i licens under GPLv2. Det var – af tekniske årsager – ikke muligt eller relevant at undgå at sammenflette den EUPL-kode, der var udviklet af Europa-Kommissionen, med den oprindelige kildekode, der var udviklet af R. Smith. Fordi EUPL accepterer GPLv2 som en kompatibel licens, er ophavsretten for komponenten følgende:

© R. Smith
© Det Europæiske Fællesskab (hvor EUPL-koden er inkluderet)
Licenseret i henhold til GPLv2

Komponent 5 – her gælder det samme som for komponent 3: Komponentens er ikke blevet ændret, og ophavsretten forbliver følgende:

© The Apache Foundation
Licenseret i henhold til Apache v. 2

Applikationen leveres sammen med en read-me-fil, der forklarer (eller indeholder links til) relevant dokumentation og beskriver relevante licenser.

i henhold til licensbetingelserne for sådanne andre værker. Hvis EUPL-licenset software sammenflettes med anden software, der er licenseret i henhold til en kompatibel copyleft-licens, anvendes denne anden licens uden ændringer.

6. Nye versioner af EUPL

Som det er tilfældet med mange kontraktmæssige referencedokumenter, og især i lyset af de mange sproglige versioner, kan det ikke undgås, at teksten i EUPL, hvor det er relevant, skal tilpasses udviklingen i fremgangsmåder, teknologi, lovkrav eller sprog.

I henhold til artikel 13 i EUPL kan Europa-Kommissionen offentliggøre nye versioner af EUPL, for så vidt som det er "nødvendigt og rimeligt", og "uden at det indskrænker omfanget af licensrettighederne". Dette betyder følgende:

Europa-Kommissionen kan opdatere licensen for at imødegå nye juridiske eller teknologiske problemer, som ellers ville have forhindret licensen i at virke efter hensigten.

Nye versioner ændrer ikke de grundlæggende karakteristika ved licensen, f.eks. de rettigheder, som gives, muligheden for ansvarsfraskrivelse eller licensens gensidige karakter (i form af copyleft-klausulen), der betyder, at eksklusiv tilegnelse af det licenserede værk ikke er tilladt.

Nøgleordet i dette afsnit er **rimeligt**. Europa-Kommissionen kan opdatere licensen, f.eks. for at imødegå nye eller hidtil ukendte juridiske problemer, som ellers ville have forhindret licensen i at virke efter hensigten. Sådanne ændringer skal imidlertid være rimelige, hvilket betyder, at de ikke kan ændre de grundlæggende karakteristika ved licensen, såsom de rettigheder, der gives, muligheden for ansvarsfraskrivelse eller licensens gensidige karakter (i form af copyleft-klausulen).

Nye versioner af licensen vil blive offentliggjort med et entydigt versionsnummer.

Det er vigtigt at bemærke, at nye versioner kan

anvendes sammen med allerede licenseret software, hvis en sådan software er licenseret uden et eksplicit versionsnummer eller med en bestemmelse om, at senere versioner kan anvendes. Som følge af den tidligere formulering af artikel 13 i EUPL v.1.0 ("nye versioner bliver bindende for dig, så snart du bliver bekendt med deres offentliggørelse"), er dette også tilfældet for software, der er formelt licenseret i henhold til EUPL v.1.0. Ændringer af regler for senere versioner: Hvis den oprindelige ophavsmand udsteder en formel licens i henhold til EUPL v.1.1, forbliver denne version gældende (indtil den oprindelige ophavsmand, hvor det er relevant, vælger at opdatere den).

I overensstemmelse med en anden bestemmelse i artikel 13 gælder det, at "alle de af Europa-Kommissionen godkendte sprogversioner af denne licens har identisk værdi. Parterne kan frit vælge mellem de forskellige sprogversioner."

Denne bestemmelse (som er enestående i verden) beskytter både licensgiver og modtager (eller licenstagere).

Nye sprogversioner, f.eks. hvis Den Europæiske Union udvides med én eller flere medlemsstater, vil have samme værdi efter at være blevet godkendt og offentliggjort af Europa-Kommissionen. Derudover kan Kommissionen korrigere formelle fejl for, hvor det er relevant, at sikre, at der er overensstemmelse mellem alle sprogversioner af licensen. I sådanne tilfælde ændres versionsnummeret ikke.

Endelig skal det bemærkes, at Europa-Kommissionen til enhver tid kan udvide listen over kompatible licenser i bilaget til EUPL.

7. Konklusioner

Hver dag samarbejder mere end 1,5 mio. mennesker (udviklere) rundt om i verden om mere end 200 000 projekter vedrørende gratis software/open source-software, som anvendes af mere end 1 mia. brugere.

Ledere fra kendte erhvervsvirksomheder som IBM, Microsoft, SUN, Bull og Oracle licenserer gratis software/open source-software og har baseret en del af deres forretning og markedsføringsstrategi på denne type software. Selv forhandlere, der kun sælger software, har grebet chancen for at udvide deres bruger- og udviklerbase ved at distribuere bestemt gratis materiale/open source-materiale.

Offentlige myndigheder, der udvikler betydelige mængder e-forvaltningssoftware, er meget langt bagud med at distribuere denne type software og derved gøre det muligt for andre myndigheder – også i andre lande – at genanvende, forbedre og tilpasse softwaren til deres behov i stedet for at starte helt forfra.

EUPL-licensen skal ses som et værktøj, der kan fremme en sådan ressourceoptimering og -deling. Den skal øge bevidstheden om de muligheder, der er forbundet med distribution af gratis software/open source-software og tilskynde alle relevante interessenter til at gøre som Europa-Kommissionen, der har frigivet sin egen software i henhold til EUPL.

<http://ec.europa.eu/idabc/eupl>

<http://www.osor.eu/eupl>